

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 24^{ΗΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1955

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ κ. Σπ. Δοντᾶς, παρουσιάζει τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Ἀνδρέου Κοτσαύτη «Φυσιολογία», τόμοι Α' καὶ Β', καὶ λέγει περὶ τούτου τὰ ἑξῆς :

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὴν 2^{αν} ἔκδοσιν τῆς διτόμου Φυσιολογίας τοῦ τακτικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνδρέου Κοτσαύτη.

Ὁ Α' τόμος τοῦ συγγράμματος τούτου ἀποτελεῖται ἐξ 874 σελίδων μεθ' 134 εἰκόνων. Περιλαμβάνει δὲ εἰς τὸ 1^{ον} μέρος τὴν Γενικὴν Φυσιολογίαν, ἥτοι περὶ τῶν κυττάρων καὶ τῶν συστατικῶν των, πρωτοπλάσματος καὶ πυρήνων. Πρὸς τούτοις δέ, περὶ τῶν φυσικοχημικῶν παραγόντων των, κολλοειδῶν οὐσιῶν, ἰόντων καὶ ἐνζύμων. Εἰς τὸ 2^{ον} μέρος τοῦ τόμου περιλαμβάνονται τὰ πρῶτα κεφάλαια τῆς Εἰδικῆς Φυσιολογίας, τὰ ὁποῖα εἶναι αἱ λειτουργίαι τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς ὕλης, ἥτοι τὸ αἷμα καὶ ἡ κυκλοφορία, ὁ λέμφος, ἡ ἀναπνοή, ἡ πέψις, ἡ διατροφή, αἱ βιταμῖναι, αἱ ὁρμόναι καὶ αἱ ἀποκρίσεις.

Ὁ Β' τόμος, ἀποτελούμενος ἐξ 840 σελίδων μετὰ 271 εἰκόνων, περιλαμβάνει τὰ ὑπόλοιπα κεφάλαια τῆς εἰδικῆς Φυσιολογίας, δηλ. τὴν θερμοτήτα, τὴν μηχανικὴν ἐνέργειαν, τὸ νευρικὸν σύστημα (περιφερικόν, κεντρικόν καὶ αὐτόνομον), ὡς καὶ τὰ αἰσθητήρια ὄργανα, ἥτοι τὰς λειτουργίας τοῦ δέρματος, τῆς γεύσεως, ὀσφρήσεως, ὄρασεως καὶ ἀκοῆς.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ προχωρήσω εἰς τὴν ἔκθεσιν, θεωρῶ σκόπιμον νὰ προτάξω ὀλίγα γενικὰ περὶ τῆς Φυσιολογίας ὡς Ἐπιστήμης, διότι αὕτη εἶναι ἡ μόνη σχεδὸν Ἐπιστήμη τῆς Ἰατρικῆς, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων, μεταξὺ αὐτῶν

δὲ εἶναι καὶ πολλοὶ ἐπιστήμονες, οἵτινες δὲν ἔχουν σαφῆ ἔννοιαν περὶ τοῦ περιεχομένου της. Συνήθως συγγέουν τὴν *Φυσιολογίαν* μὲ τὴν *Φυσικὴν*.

Εἶναι δὲ περιέργον, ὅτι ἡ σύγχυσις αὕτη εὐρίσκεται καὶ εἰς δημοσιεύματα, ὅπως εἶναι μερικὰ νεώτερα ἑλληνικὰ λεξικά, εἰς τὰ ὁποῖα δίδεται ὁ ἑξῆς ὁρισμὸς τῆς *Φυσιολογίας*: «*Φυσιολογία εἶναι ἡ ἐξέτασις τῶν φυσικῶν αἰτίων καὶ φαινομένων*»! οὕτω δὲ δὲν προστίθεται τίποτε διὰ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς *Φυσιολογίας*, ὅστις εἶναι ἡ ἔρευνα τῶν ζώντων ὀργανισμῶν, ἡ χαρακτηρίζουσα σαφῶς τὴν ἐπιστήμην ταύτην.

Διὰ τοῦτο παρακαλῶ, νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω ὀλίγας λέξεις ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πρὸς κατανόησιν τῆς σημερινῆς ἐννοίας καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς *Φυσιολογίας*. Οἱ καθαρῶς ἑλληνικοὶ ὄροι «*φυσιολόγος*» καὶ «*Φυσιολογία*» εἶναι ἀρχαιότατα λέξεις, ἀλλ' ἡ ἔννοιά των ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων παρέμεινεν ἀσαφῆς καὶ ὄχι σταθερά, ἐσχάτως δὲ μόνον, μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, αὕτη καθωρίσθη σαφῶς καὶ ὀριστικῶς.

Οἱ πρῶτοι ὀνομασθέντες *φυσιολόγοι* ἦσαν οἱ Ἴωνες Ἑλληες *φυσιοδίφαι*, οἱ ὁποῖοι ἠσχολοῦντο μὲ τὴν φύσιν καθόλου, ἀνόργανον καὶ ὀργανικὴν, τὴν νεκρὰν καὶ τὴν ζῶσαν.

Μετὰ τὴν πάροδον πολλῶν αἰῶνων ἐσχηματίσθησαν δύο νέαι ἰδιαίτεροι Ἐπιστήμαι τῆς φύσεως, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ *Φυσικὴ*, ἀσχολουμένη εἰδικῶς εἰς τὴν ἔρευναν τῆς νεκρᾶς φύσεως καὶ ἀνήκουσα εἰς τὰς *Φυσικὰς Ἐπιστήμας*, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ *Φυσιολογία*, ἡ ὁποία, χάρις εἰς τὰς γνώσεις τῶν *Φυσικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἰδίως τῆς *Φυσικῆς* καὶ τῆς *Χημείας*, ἐπετέλεσε μεγάλας προόδους εἰς τὴν ἔρευναν τῶν λειτουργιῶν τῶν ἐμβίων ὄντων γενικῶς καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀνθρώπου.

Ὡς ἔρευνῶσα λοιπὸν εἰδικῶς τὰς λειτουργίας τῶν ζώντων ὀργανισμῶν, ἡ *Φυσιολογία* ὀνομάζεται καὶ Ἐπιστήμη τῆς ζωῆς καὶ εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιότερων βιολογικῶν ἐπιστημῶν εἰς ἃς ἀνήκει. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ θεωρητικοῦ τούτου ζητήματος ὑπάρχει καὶ ἄλλο οὐσιωδέστερον γεγονός.

Ἡ *Φυσιολογία* ἀποτελεῖ τὴν κυριώτερον βάσιν ἐφ' ἧς στηρίζονται ὅλαι αἱ Ἱατρικαὶ Ἐπιστήμαι τῶν ὁποίων ἡ ἐκμάθησις εἶναι ἀδύνατος ἄνευ προηγουμένης ἐπιμελοῦς γνώσεως τῆς *Φυσιολογίας*. Διὰ τοῦτο δέ, εἰς ὅλα τὰ Πανεπιστήμια, ἡ διδασκαλία τῆς *Φυσιολογίας* μετὰ τῆς Ἀνατομικῆς προηγεῖται τῶν ἄλλων ἱατρικῶν μαθημάτων.

Τὰ συγγράμματα δὲ τῆς *Φυσιολογίας* πρέπει, κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν διαφόρων λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, νὰ περιλαμβάνουν καὶ τοὺς συνδετικὸς κρίκους μετὰ τῆς *Φυσιολογίας* καὶ τῆς *Παθολογίας*: διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύναται νὰ γίνεταί ἐνκόλωτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα διάγνωσις τῶν παθολογικῶν καταστάσεων.

Θεωρῶ εὐτύχημα, ὅτι ἡ παρουσιαζομένη *Φυσιολογία* τοῦ κ. Κοτσαύτη κέκτη-

ται τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας καλὰς ιδιότητες. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἡ περιγραφή τῶν διαφορῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν γίνεται μετὰ μεγάλης σαφηνείας καὶ ἀκριβείας. Περιέχονται δὲ καὶ πρωτότυποι παρατηρήσεις τοῦ συγγραφέως.

Ἡ γλῶσσα τοῦ βιβλίου εἶναι ἀπλῆ καὶ εὐληπτος καθαρεύουσα, διευκολύνουσα σημαντικῶς τοὺς σπουδαστάς. Εἰς τοῦτο δὲ βοηθοῦν μεγάλως καὶ αἱ μετ' ἐπιτυχίας ἐκλεγεῖσαι εἰκόνες, ὧν πολλαὶ εἶναι καὶ ἔγχρωμοι, λίαν παραστατικαὶ καὶ διδακτικαί, καθιστῶσαι πολὺ εὐκολώτερον τὴν κατανόησιν τῶν φυσιολογικῶν λειτουργιῶν.

Διὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω ιδιότητες τῆς Φυσιολογίας τοῦ κ. Α. Κοτσαύτη, εὐρίσκω, ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶναι ἄξιον παντὸς ἐπαίνου. Ἰδιαίτερας δὲ σημασίας εἶναι καὶ τὸ γεγονός, ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦτο, μετὰ τὴν πρὸ 10ετίας ἐξάντησιν τῆς 2^α ἐκδόσεως τῆς ἰδικῆς μου Φυσιολογίας, εἶναι ἡ μόνη ὑπάρχουσα ἑλληνικὴ Φυσιολογία πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν τῆς Ἱατρικῆς ἀμφοτέρων τῶν ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ.—Ἡ ῥῆξις τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων, ὑπὸ Ἰ. Κ. Βογιατζίδου.

Α'

Οἱ πρωτεργάται τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ συμφώνου τοῦ 1930, κατὰ τὸ ὅποιον Ἑλλάς καὶ Τουρκία ἔτειναν τὰς χεῖράς των πρὸς συμφιλίωσιν καὶ συνεργασίαν, ἐπίστευαν, ὅτι ἡ ἑλληνοτουρκικὴ συμφιλίωσις θ' ἀποδίδη καρποὺς σὺν τῷ χρόνῳ ἐφ' ὅσον δηλαδὴ θὰ ἐμπεδώνεται ἢ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη εἰς διαρκῶς πλατύτερα στρώματα τῶν δύο λαῶν, Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, ἤτοι ἐφ' ὅσον ἡ ἰδέα τῆς ἑλληνοτουρκικῆς φιλίας θὰ διεισέδυσεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ψυχὴν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Γάλλον φιλόσοφον Bergson, L' évolution créatrice, ἐκδ. ΛΑ', σ. 77, ἡ ζωὴ προχωρεῖ πάντοτε διὰ διεισδύσεως καὶ διείσδυσιν βαθμιαίαν σὺν τῷ χρόνῳ ἀνεμέναμεν Ἑλληνες καὶ Τούρκοι. Καὶ ταῦτα ἐνῶ ἡ Κοινὴ γνώμη εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ 1930, ἦτοι ἡ γενικὴ τῶν Ἑλλήνων κρίσις καὶ ἐκτίμησις περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἑλληνοτουρκικῆς συμφιλίωσεως, ἂν δηλαδὴ ἡ ἑλληνοτουρκικὴ συμφιλίωσις ἔχη ἀξίαν καὶ πόσῃ ἀξίαν ἔχει, ἀντιδρῶσε ν' ἀποδεχθῆ τὰς οικονομικὰς μεγάλας θυσίας, τὰς ὁποίας ἐπέβαλε τὸ ἑλληνοτουρκικὸν σύμφωνον τοῦ 1930. Αἴφνης λοιπὸν μετὰ μίαν εἰκοσιπενταετίαν ἡ ἑλληνοτουρκικὴ φιλία ἐδέχθη ἐκ μέρους τῶν Τούρκων βαρύτατα πλήγματα. Ἐντὸς τοῦ 1955 οἱ Τούρκοι ἐπέδειξαν μὲ ἀπειλὰς μεγίστην ἐχθρότητα κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀποκορύφωμα τῶν ὁποίων ἦσαν αἱ βανδαλικαὶ πράξεις τῶν Τούρκων κατὰ τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν Σμύρνην, τῆς 6 καὶ 7